

De Oosterschelde, veilig en veerkrachtig

Peter M.J. Herman
Deltares
TU Delft

12 december 2018

Waarom deze titel nog kan worden gebruikt

Zeeuwse Beeldbank

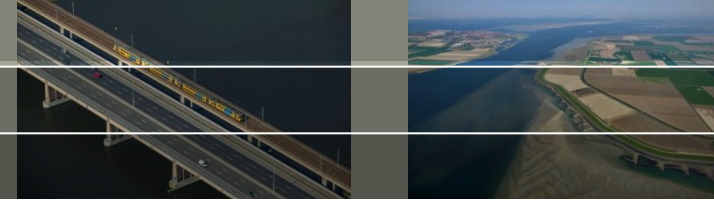

Foto P. de Schipper

Foto J. Berrevoets

Verzet tegen...

- Technologisch / economisch discours van de Wederopbouw:
 - Economie eerst (Het Kapitaal Regeert!!!)
 - Technologie bepaalt wat moet gebeuren (ondanks vervuiling...)
 - Efficiëntie overheerst
- Verlies van identiteit:
 - Economisch (mosselteelt)
 - Cultureel: landschap, traditie,...
- Verlies van wat schoon en waardevol is:
 - Natuur
 - Zelfbeschikking

Maar ook: technologisch optimisme!

3 DONDERDAG 11 JUNI 1970

VOORBEREIDING WERK OOSTERSCHELDE

Afsluithmethode nog onbekend

(Van een onzer verslaggevers)

DE VOORST (N.O.P.) — Het komende jaar wordt bijzonder belangrijk voor de laatste, moeilijkste en kostbaarste fase in de uitvoering van de Delta-werken. Volgende zomer zal Rijkswaterstaat namelijk een beslissing moeten nemen over de afsluitingsmethode van de negen kilometer brede Oosterschelde-mond. Aldus ir. H. A. van der Tuin van de „Delta Dienst van Rijkswaterstaat” tijdens de persdag in het Waterlooppkundig laboratorium De Voorst in de Noordoostpolder.

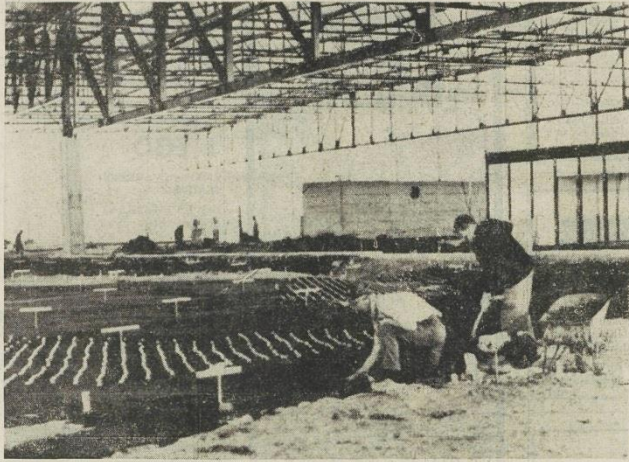
In dit laboratorium zijn technici in opdracht van Rijkswaterstaat, in een speciaal daarvoor gebouwde Oosterschelde-hal (25.000 m² groot), druk bezig met het maken van de maritieme krachten tussen Bergen op Zoom, het Volkerak en de Noordzee. Zij hebben daar nauwkeurig op schaal een overzichtsmodel gemaakt van de Oosterschelde en daarnaast een detailmodel van het tracégebied van de Oosterscheldedam.

Hun bevindingen zullen mede bepalend zijn voor de keuze die gemaakt moet worden tussen twee beproefde afsluitingstechnieken, n.l. de afdamming door middel van doelplaatcrabons of door een geleidelijke sluiting met behulp van een kabelbaan.

Het is mogelijk dat beide technieken toegepast zullen worden bij de aanplaatte van de Oosterschelde zee-arm.

Voordat men begint met de definitieve sluiting, die zal plaatsvinden in de periode 1972-1978, hebben de bedrivers van de zee de Oosterscheldemoning (door de aanleg van verkeidanden op bestaande platen) gepleit.

Na de nodige voorbereidingen te hebben getroffen zal vanuit de wer-

Minutieuze wordt in de Oosterschelde-hal in de Noordoostpolder op schaal het laatste grote Delta-project nu al uitgevoerd.

Tuinder

(Vervolg van pag. 1)

„Het is zonder meer een ellende,” zegt de heer Bink. „Door de roeten stofwolken is het voor ons herhaaldelijk onmogelijk om buiten in de tuin te staan. Het heeft zijn weerslag op het hele bedrijf. Met die roeten stofwolken kan ik niet werken. Het is nu onmogelijk om op een behoorlijke manier dit tuinbouwbedrijf te runnen.”

Overigens gaat het er de heer Bink niet om de asfaltinstallatie per se weg te hebben. „De nieuwe weg moet er komen, en de werkzaamheden die daarvoor worden verricht, zijn een noodzakelijk kwaad. Maar als het effe kan wil ik er toch niet de dupe van worden. Ik neem aan dat mijn schade vergoed zal worden,” zegt de heer Bink.

De schade die hij nu geleden heeft, zegt hij moeilijk exact te kunnen schatten. Wel heeft de heer Bink het over tientallen duizenden guldens. Tienminste voor dit jaar. Volgend jaar zal de machine er waarschijnlijk ook wel staan en de heer Bink verwacht dan weer schade te hebben.

De heer G. J. Roilder, hoofdvoerder bij het aannemersbedrijf Reef, zei gistermiddag op de hoogte te zijn van de klachten van de heer Bink. Dat de asfaltinstallatie schadelijke stoffen verspreidt, zei de heer Roilder niet te geloven.

„Wat er uit de installatie komt is in hoofdzaak waterdamp,” zei de heer Roilder. Overigens deelde hij mee dat de klachten van de heer Bink zullen moeten worden onderzocht. „Wij willen nooit hebben dat iemand schade van ons ondervindt, maar dan moet die schade ook aangetoond worden,” aldus de heer Roilder.

De heer Roilder

Duizenden toeristen vallen uit de boot

(Van onze correspondent)

AMSTERDAM — De vakantie van enkele duizenden Nederlandse toeristen dreigt in het water te vallen omdat een schip niet op tijd klaar is. Dit wordt toegegeven door het Verenigd Cargadoorkantoor dat op-

(ADVERTENTIE)

Philips DOOR-KIEK-DOOSJE

Onderscheidingen voor brandweercommandanten

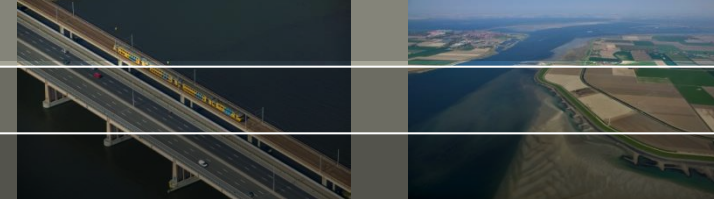
(Van onze correspondent)

SAS VAN GENT — Op het congres van de Belgische brandweerverfederatie te Schaarbeek (B.) ontving

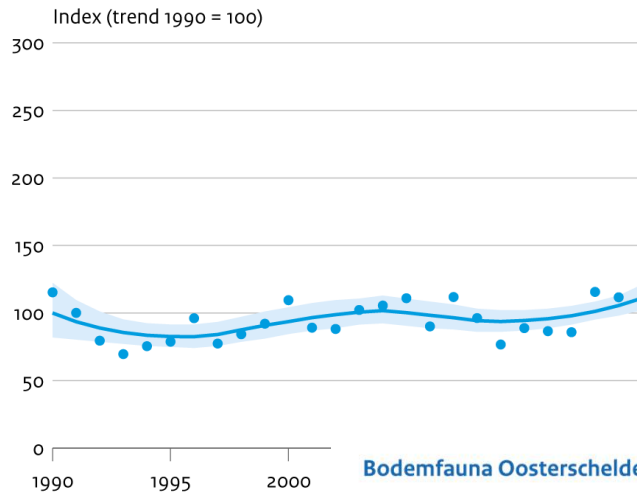
De Stem, juni 1970

Deltares

Successen

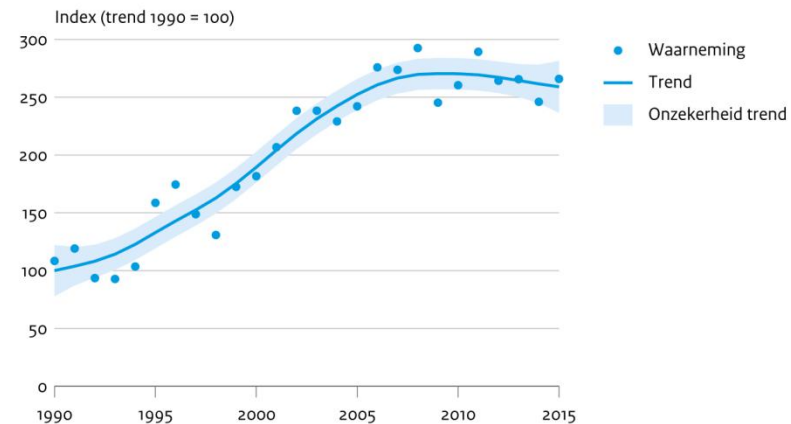

Fauna Oosterschelde

Bron: WMR, RWS, NEM (Sovon & CBS)

Watervogels Oosterschelde

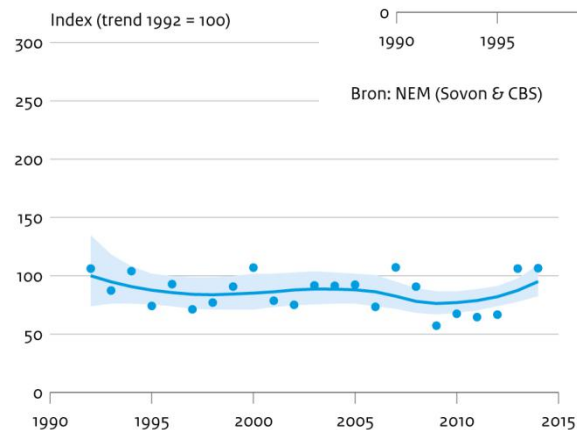

Bron: NEM (Sovon & CBS)

■ Onzekerheid trend

CBS/nov17
www.clo.nl/nl159801

Bodemfauna Oosterschelde

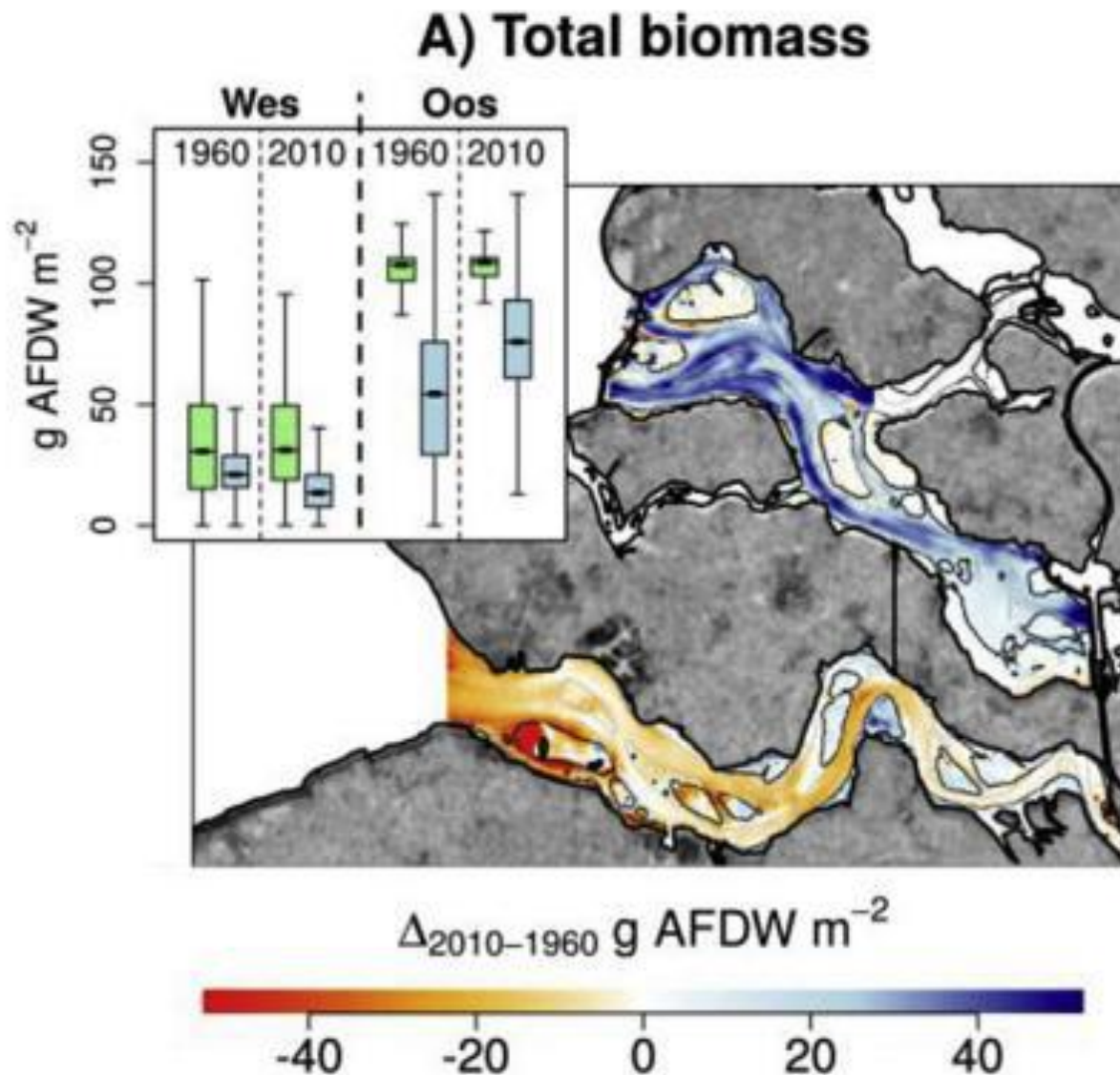

Bron: RWS

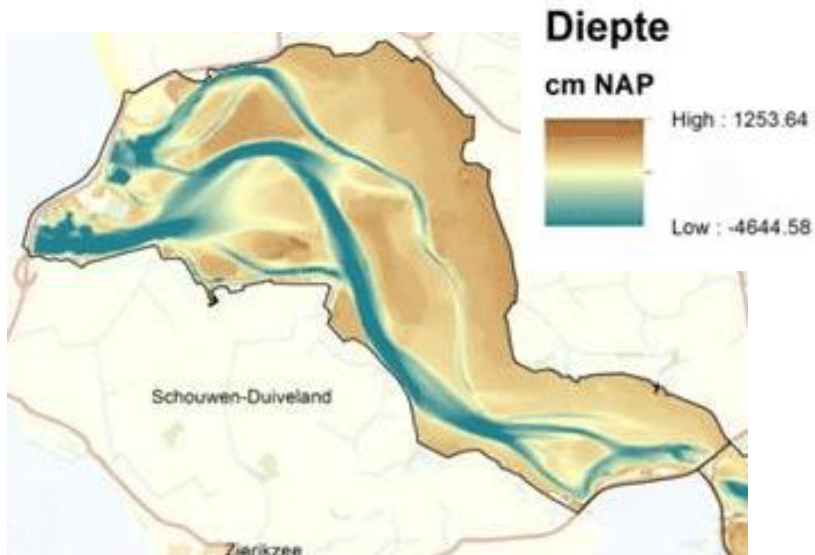
CBS/nov17
www.clo.nl/nl159801

Deltares

Vergelijking Westerschelde: evolutie sinds 1960

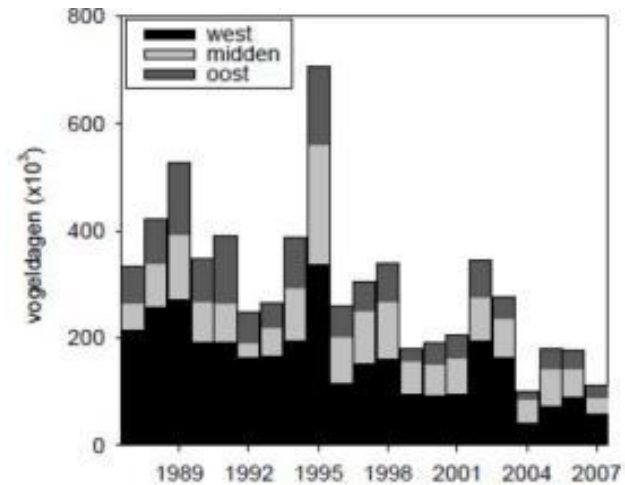

Contrast Grevelingen

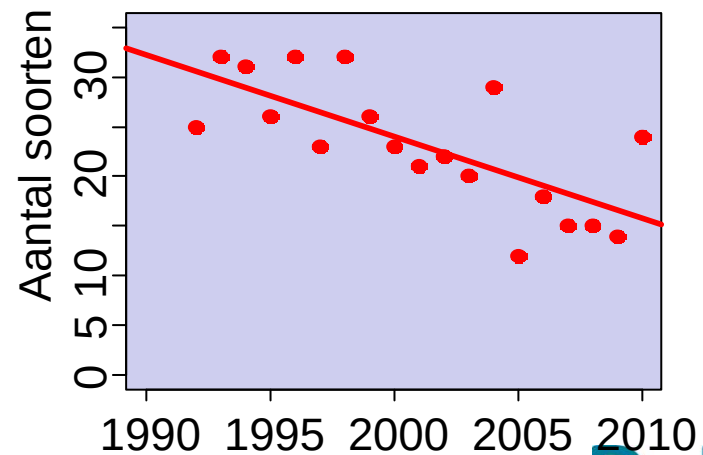

Dieptekaart Grevelingen – Smaal & Wijsman 2014

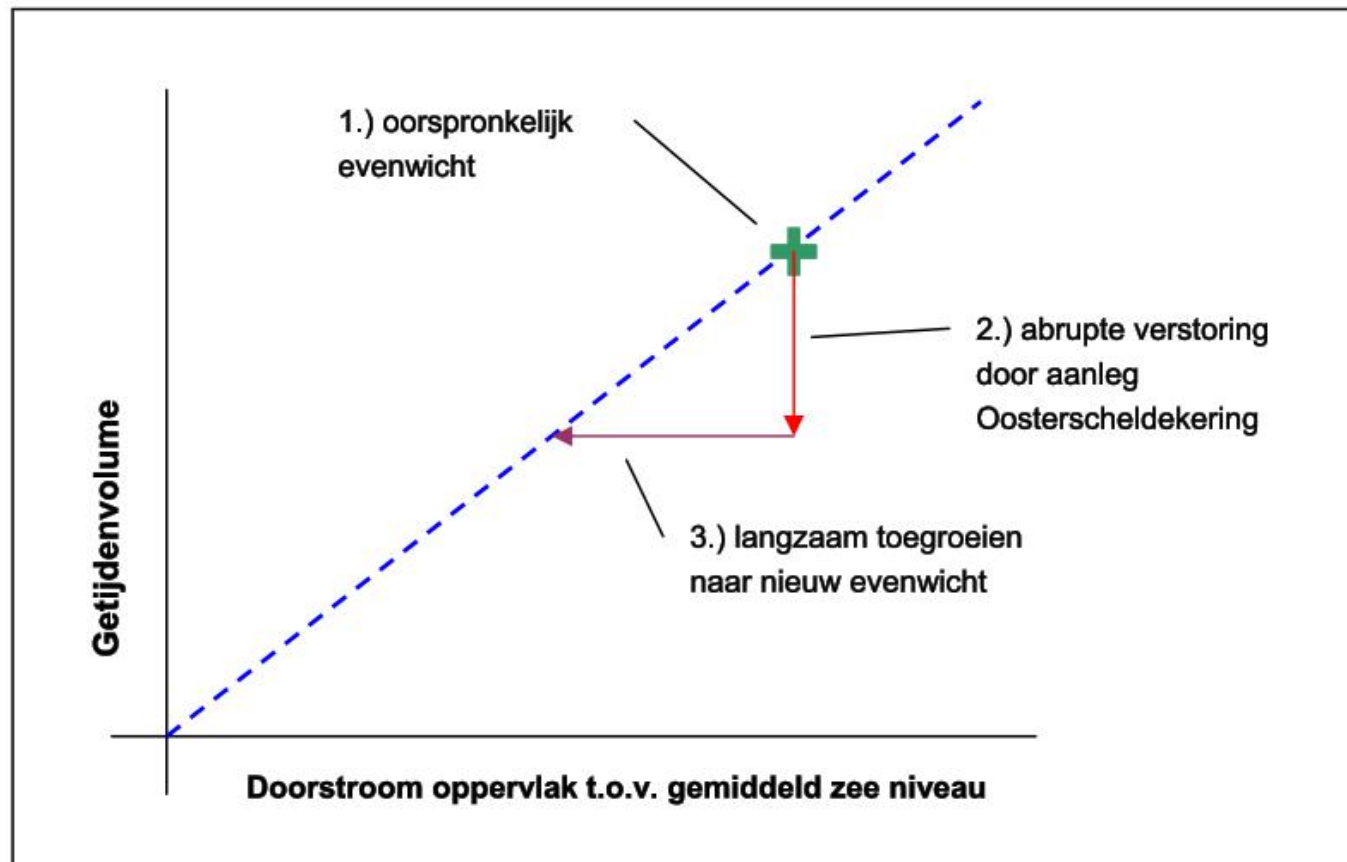
Benthivore vogels

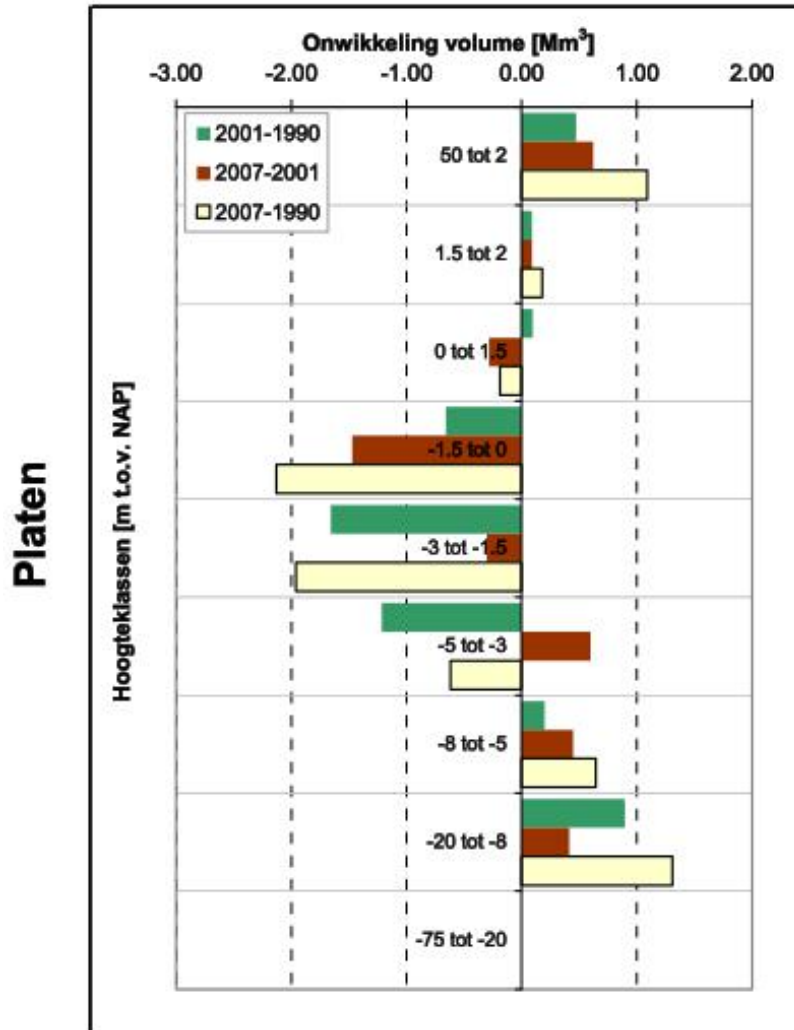
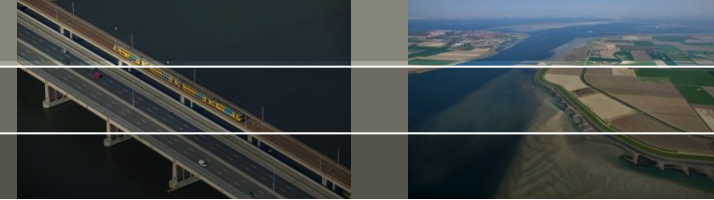
Bodemdieren ondiep west

Wat brengt de toekomst? Zandhonger

Een complex proces

2 tijdschalen:

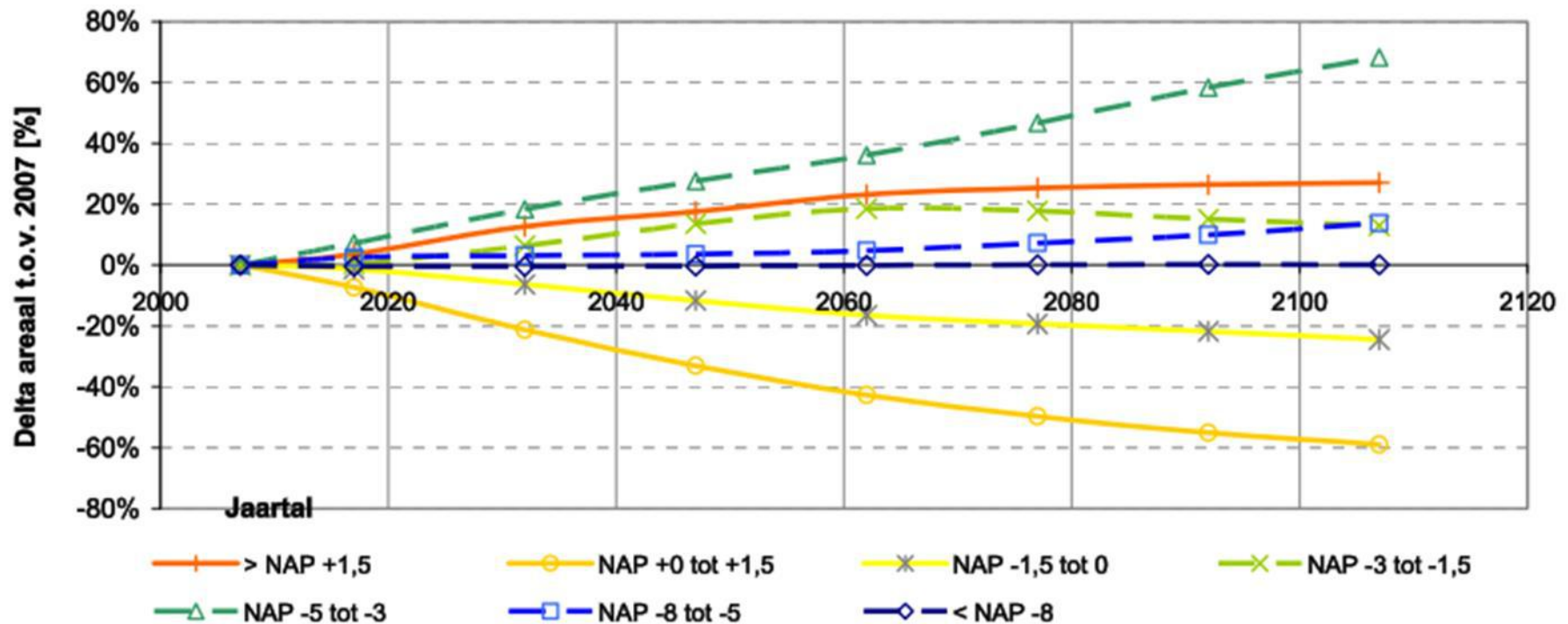
- Aanpassing profiel platen aan gewijzigde verhouding getij/golven
- Aanpassing platen en geulen aan evenwichtsrelatie geul-getijvolume

+ netto erosie dieptelaag afhankelijk van transport uit bovenliggende lagen

Jacobse et al. 2008 Haskoning rapport

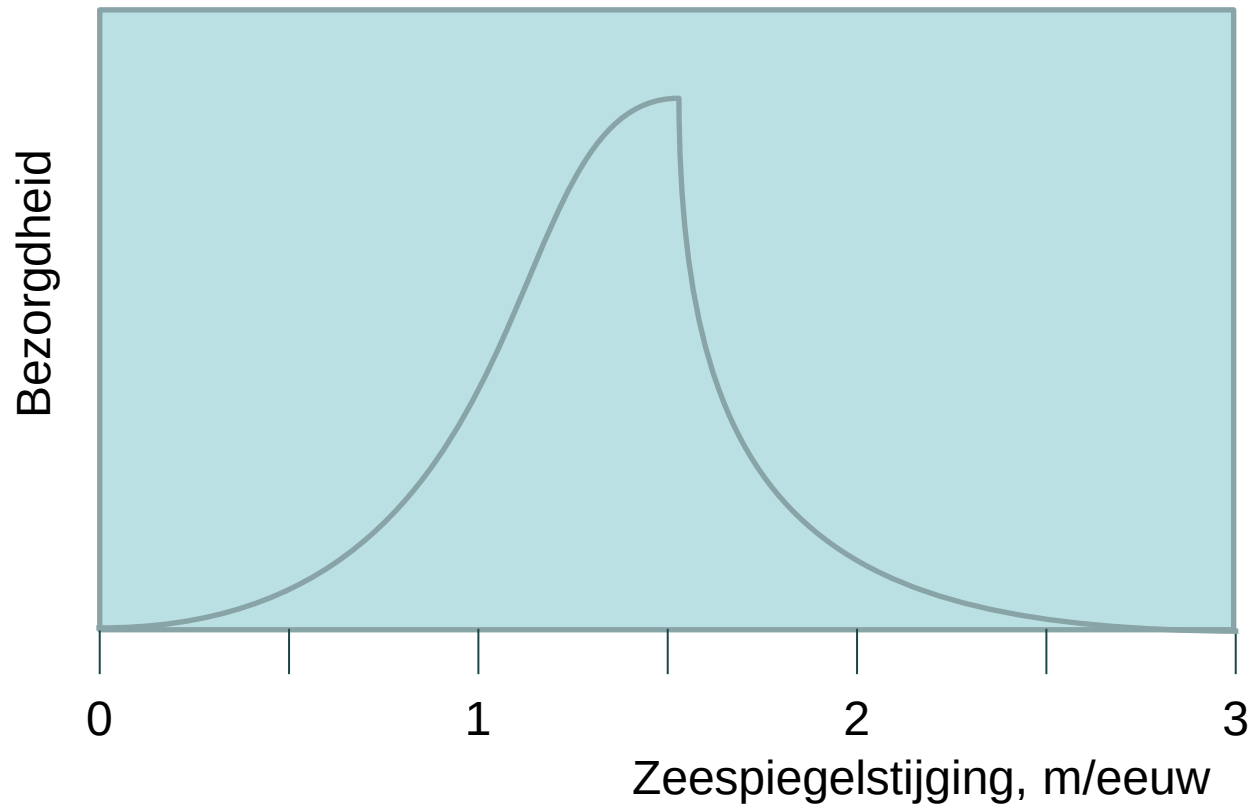
Deltares

Ecologisch relevante verliezen: 20-50 jaar

Wat brengt de toekomst? 2. Zeespiegelstijging

- Verwachtingen uiteenlopend, onzeker

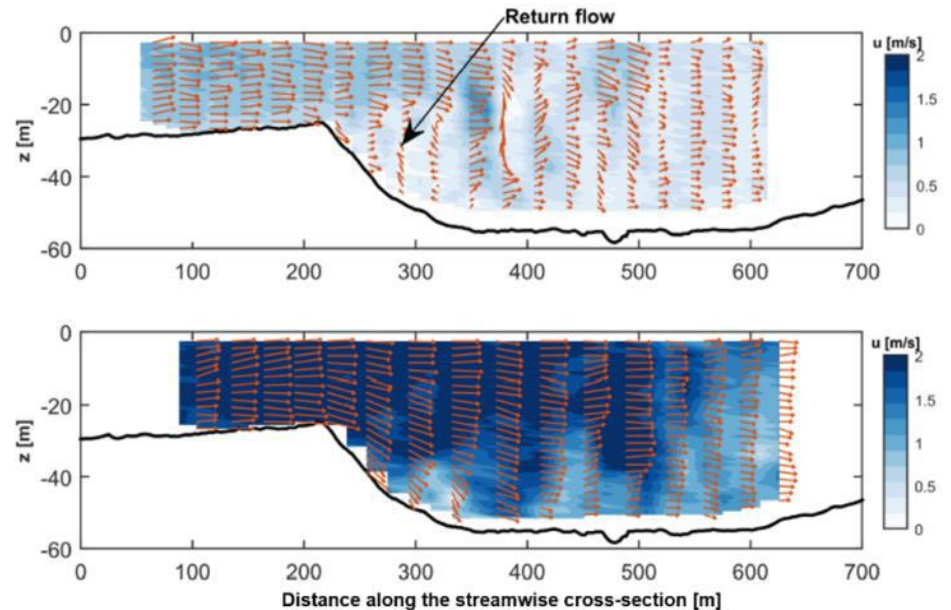
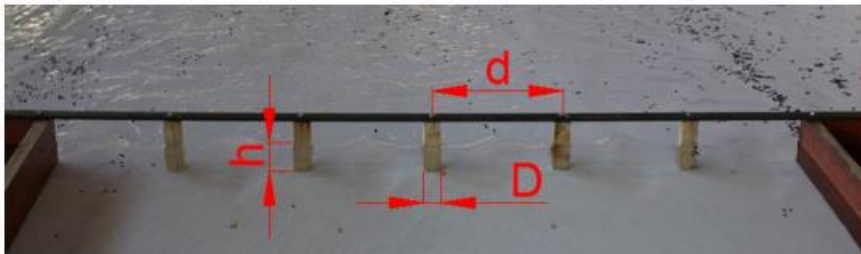
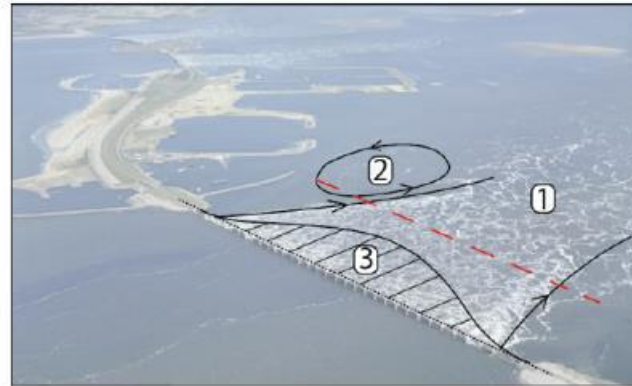
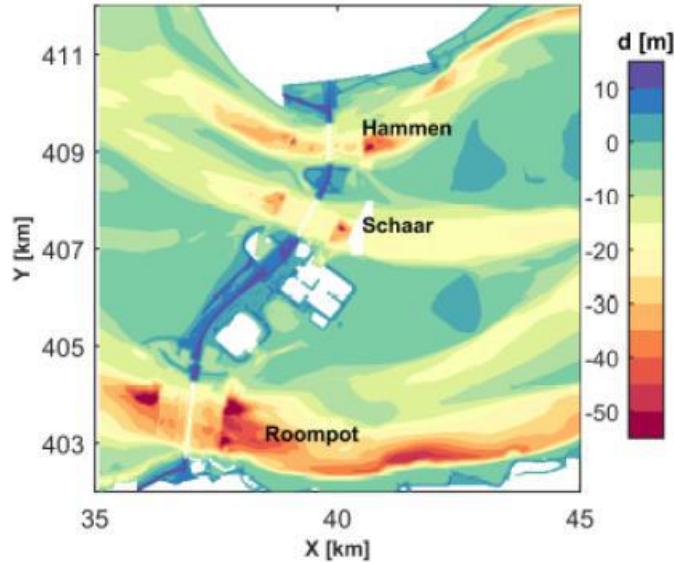
Stormvloedkering en zeespiegelstijging

- Bij sturen op max waterniveau: toenemend aantal sluitingsdagen
- Geen sedimentatie = zeespiegelstijging niet gevolgd
- 1 m zeespiegelstijging = 350 Mm³ extra zandtekort
- Blijven rekenen op de stormvloedkering kan opties voor de toekomst beperken

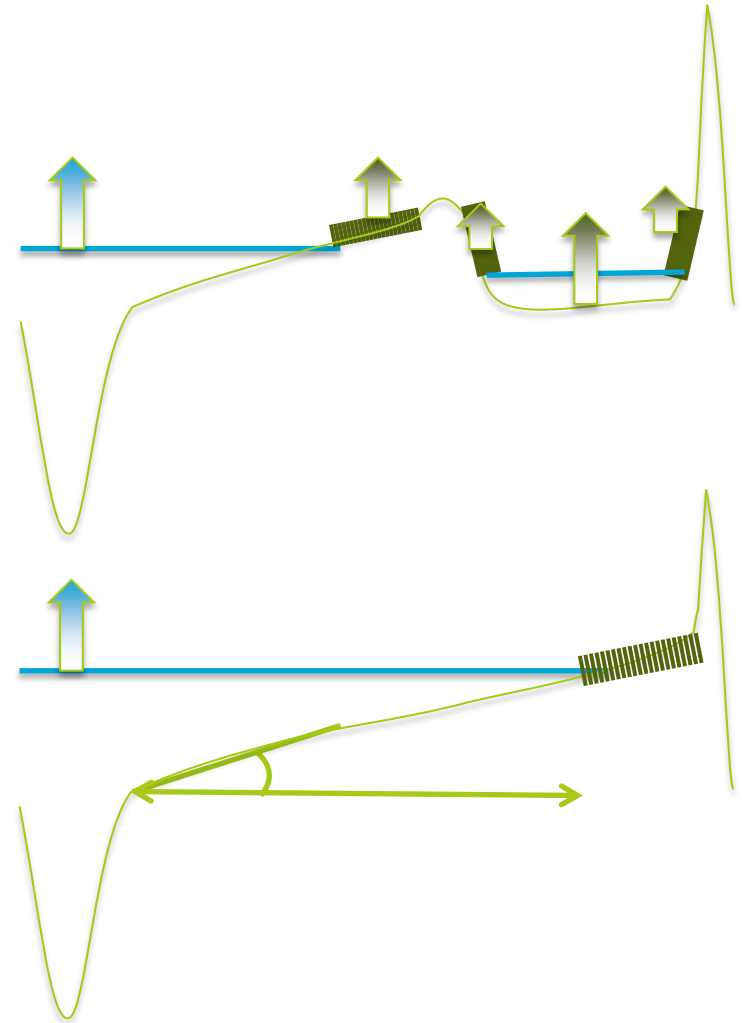
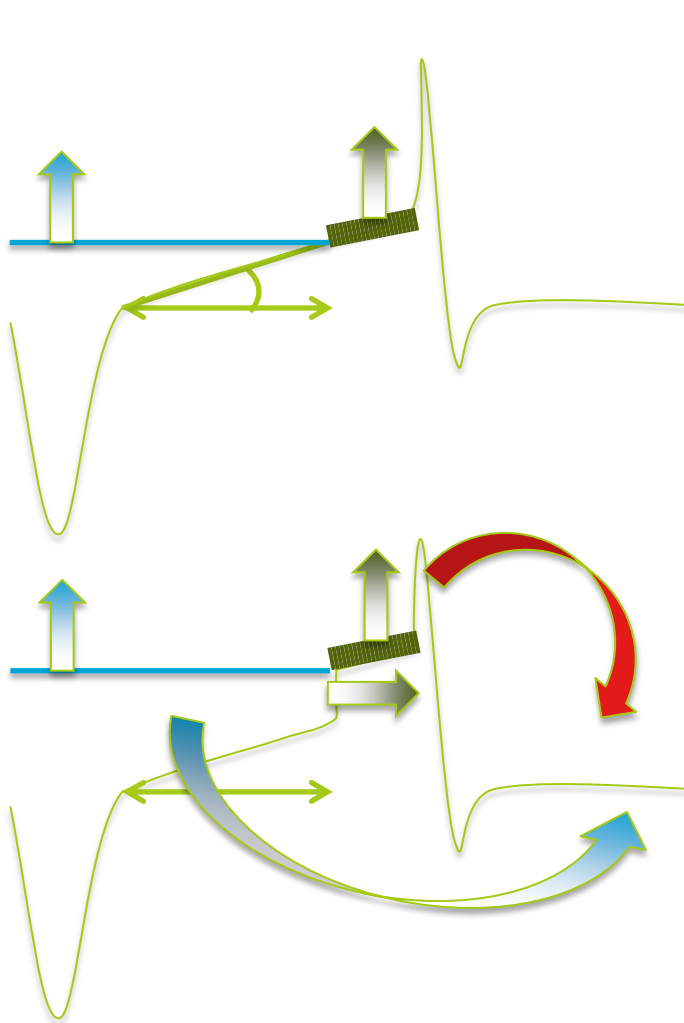
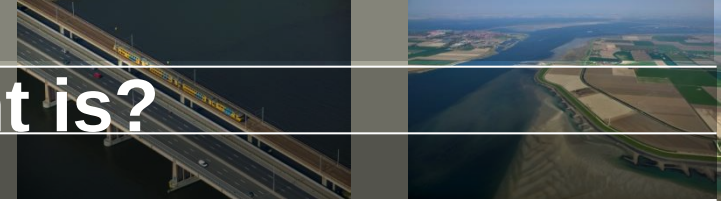
Meeskens Makelaars

Stormvloedkering houdt de sedimentsleutel

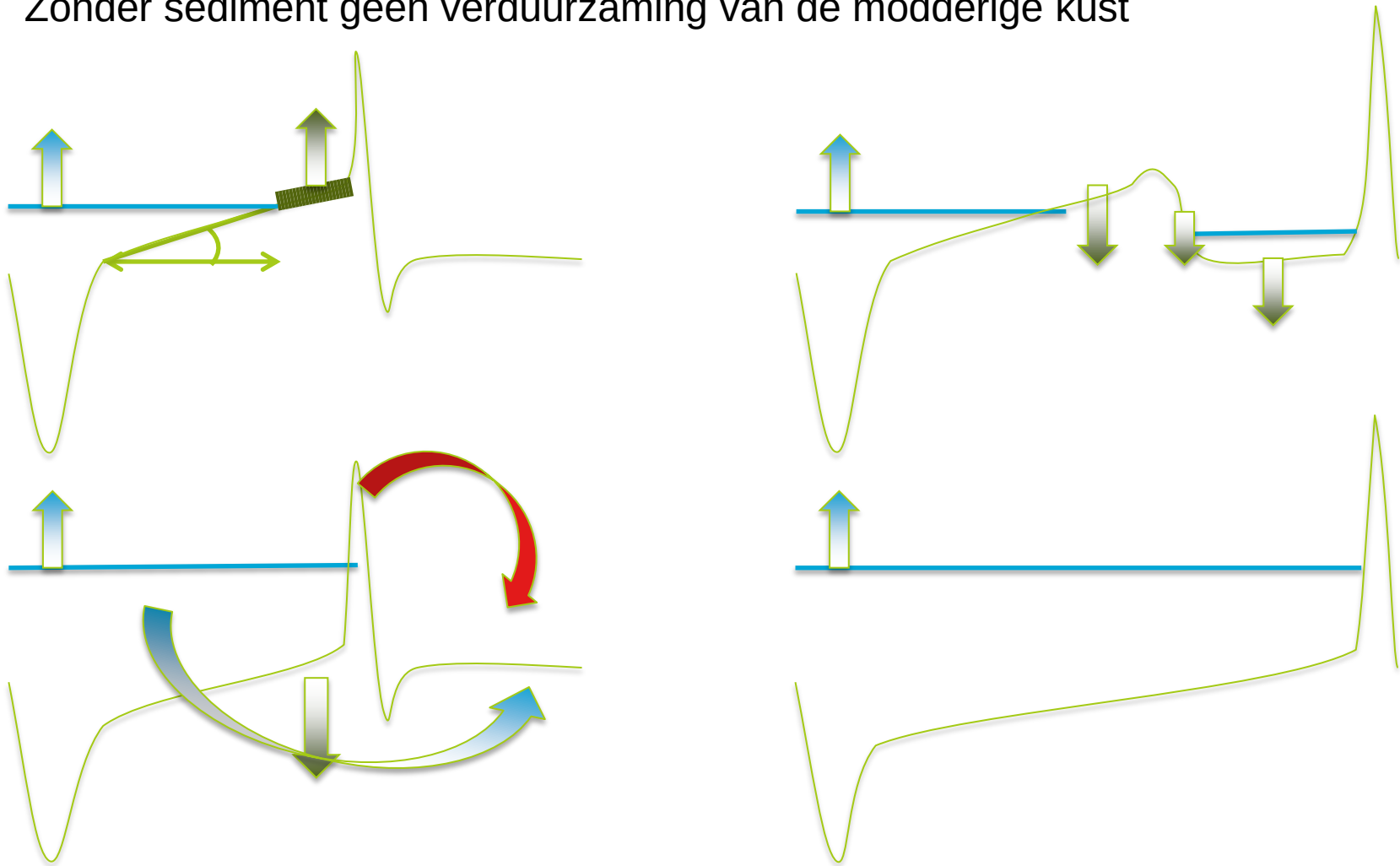
Yorick Broekema, Merel Verbeek

Wat kan er als er wel sediment is?

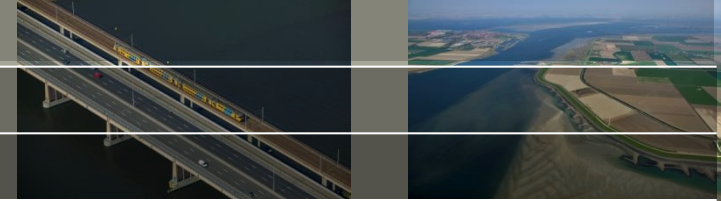

Geen effect zonder sediment (zand + slib)

Zonder sediment geen verduurzaming van de modderige kust

Conclusies

- De Oosterschelde bewijst dat ‘openhouden’ de juiste strategie was
- De Oosterschelde kan een icoon van Zeeland blijven: natuur, landschap, traditie, aquacultuur
- Sedimentuitwisseling met de Noordzee is de sleutel voor de toekomst van de Oosterschelde
- De toekomst kan andere dijken, ander ruimtegebruik, andere voedselproductie en zelfs andere vogels kennen
- De toekomst begint nu. Nog twintig jaar op huidige stormvloedkering rekenen = beslissen tot afdammen
- Herontwerp stormvloedkering is een optie
- Afdammen is de nederlaag